

آیین نامه رفع آلودگی زیست محیطی فعالیت های نفتی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۴/۶/۱۳۸۸ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۳۶۵۸۲ مورخ ۱۱/۶/۱۳۸۷ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه رفع آلودگی زیست محیطی فعالیتهای نفتی را به شرح زیر تصویب نمودند:

آیین نامه رفع آلودگی زیست محیطی فعالیت های نفتی

مصوب ۱۳۸۸، ۰۴، ۰۶

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- مناطق نفت خیز: مناطقی که دارای ذخایر طبیعی نفت و گاز به طور توأمان یا مجزا بوده و با عملیات اکتشاف و بهره برداری، نفت و گاز از آن استخراج می گردد.

ب- فعالیت های نفتی: تمامی فعالیت هایی که در زمینه اکتشاف، استخراج، تصفیه و پالایش (اعم از تصفیه مقدماتی یا تصفیه نهایی)، انتقال، نگهداری، ذخیره سازی، تبدیل و فرآوری نفت و گاز انجام می شود.

پ- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست.

ت- آلودگی نفتی: پخش و آمیختن یک یا چند آلوده کننده اعم از نفت خام، فرآورده های مشتقات نفتی و پتروشیمی به آب یا هوا و یا خاک به میزان و مدتی که کیفیت فیزیکی یا شیمیایی یا بیولوژیکی آن را بطوری که برای انسان و یا سایر موجودات زنده و یا گیاهان و یا آثار و ابنیه زیان آور باشد تغییر دهد.

ث- تخریب: هرگونه تغییر غیر قابل برگشت در محیط.

ج- حوزه آبخیز بلافصل سد: قسمتی از حوزه آبخیزسد که به دریاچه پشت سد اشراف مستقیم دارد.

چ- حوزه آبخیز بلافصل رودخانه: قسمتی از حوزه آبخیز رودخانه که به رودخانه اشراف مستقیم دارد.

ماده ۲- کلیه شرکت ها و واحدهای دارای فعالیت های نفتی موضوع این آیین نامه موظفند:

۱- ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، برنامه مدون خود را برای مقابله با سوانح زیست محیطی مربوط تهیه و توسط واحدهای بهداشت، ایمنی و محیط زیست وزارت نفت در اختیار سازمان قرار دهند. در این راستا شرکت های مذکور موظفند ظرف یک سال، آمادگی لازم را جهت تأمین منابع مالی و انسانی و تجهیزاتی لازم کسب نمایند.

۲- ظرف بیست و چهار ساعت، سوانح زیست محیطی احتمالی را با ذکر محل وقوع و کم و کیف سوانح، به اطلاع سازمان برسانند. قالب گزارش مذکور و مقیاس کار این موضوع، مشترکاً توسط وزارت نفت و سازمان تهیه و تنظیم خواهد شد.

۳- نسبت به برنامه ریزی و برگزاری دوره های آموزشی زیست محیطی به عنوان یکی از محورهای آموزش ضمن خدمت کارکنان اقدام نمایند.

تبصره - محتوا و سرفصل دوره های آموزشی مورد نظر مشترکاً توسط وزارت نفت و سازمان تهیه و تنظیم خواهد شد.

۴- نظام مدیریت زیست محیطی را با تأکید بر انجام آموزش زیست محیطی، جلب مشارکت کارکنان و شناسایی موارد عدم انطباق با استانداردهای زیست محیطی، برقرار نموده و جهت رفع موارد عدم انطباق با استانداردها و ضوابط زیست محیطی کشور با رعایت اولویت ها و ضرورت های مربوط برنامه ریزی نمایند.

۵- سیستم های پایش مستمر آلودگی را در خروجی تصفیه خانه فاضلاب های صنعتی و دودکش واحدهای مشمول این آیین نامه به منظور تعیین وضعیت موجود خود از نظر انتشار آلاینده های زیست محیطی برقرار نمایند.

تبصره - دستورالعمل های این ماده توسط کارگروه مشترکی متشکل از وزارت نفت و سازمان تهیه و برای اجرا ابلاغ خواهد شد.

ماده ۳ - احداث انبارهای نفتی و خطوط لوله انتقال نفت یا فرآورده های نفتی و مکانیابی و دفن هر نوع پسماند ناشی از فعالیتهای نفتی در حوزه های آبخیز بلافصل سدها و رودخانه های تأمین کننده آب شرب ممنوع می باشد.

تبصره - مرمت، بازسازی و تعویض منابع لوله موجود از شمول این ماده مستثنی می باشد.

ماده ۴ - وزارت نفت به منظور جلوگیری از هدر رفتن ذخایر نفت و گاز و جلوگیری از آلودگی هوای مناطق نفت خیز ملزم به رعایت موارد زیر است:

۱- عدم سوزاندن نفت خام بر روی چاه های نفت از طریق استمرار سرمایه گذاری در طراحی و ساخت تجهیزات سیار فرآوری نفت خام (Mot) و سایر تکنولوژی های بهنگام موجود.

۲- بازیافت و استفاده مجدد از گازهای همراه نفت در مناطق تولید نفت در خشکی و شرکت های پالایش و پتروشیمی.

ماده ۵ - برای دفع فاضلاب انسانی نیروی انسانی مستقر در حوضه های فعالیت های نفتی حسب شرایط به ترتیب زیر انجام می شود:

۱- احداث سپتیک تانک برای واحدهای دارای نیروی انسانی کمتر از سی نفر متمرکز یا بیش از سی نفر شاغل غیر متمرکز.

۲- بکارگیری سیستم های تصفیه فاضلاب پیشرفته برای واحدهای موقت یا بیش از سی نفر پرسنل متمرکز.

ماده ۶ - گل های حفاری در پایان عملیات حفاری باید بسته به پتانسیل آلایندگی به طریق زیر دفع گردد:

۱- گل های حفاری پایه نفتی و همچنین گل های حفاری آغشته به مواد نفتی در حوضچه های انباشت را به طریق بیولوژیکی و یا سایر روش های مناسب با رعایت ضوابط زیست محیطی به وضعیت اولیه برگرداند.

۲- گل های حفاری پایه معدنی، در حوضچه های مصنوعی یا طبیعی که واجد شرایط زیر باشند انباشت و دفع شده و با پوشش گیاهی متناسب به فضای سبز تبدیل شوند:

الف- خارج از بستر آبراهه و سایر جریانات آب های سطحی

ب- خارج از اراضی کشاورزی

ج- خارج از اراضی جنگلی

د- خارج از حوزه آبریز بلافصل سدهای تأمین آب شرب

هـ- رعایت حداقل دو متر ارتفاع از سطح ایستابی آب های زیرزمینی منطقه

محمود احمدی نژاد
رییس جمهور